

مؤسسه آموزش عالی صدرا المتالیهین
Sadra Institute of Higher Education

دستورالعمل پژوهشی تحصیلات تکمیلی

مدیریت پژوهش و ارتباط با صنعت

تهیه کننده: دکتر پرویز عبادی

ویرایش دوم - تیر ۱۳۹۴

دستورالعمل پژوهشی تحصیلات تکمیلی

(۱) موارد کاربرد

دانشجویان تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی صدرالمطالیهین (صدرا) لازم است مطابق این دستورالعمل و فرمهای تکمیلی عمل نموده و مراحل ذکر شده در آن را به دقت مطالعه نمایند. بدیهی است برای فارغ التحصیلی باید تمام فرمها و مفاد این دستورالعمل در پرونده دانشجو ثبت گردیده باشد.

تبصره: موارد خارج از بندهای زیر باید با نامه نگاری به کارشناس تحصیلات تکمیلی و پس از طرح در جلسه تحصیلات تکمیلی تصمیم گیری گردند.

(۲) انتخاب استاد راهنما

۱- دانشجو حداکثر تا قبل از ۱۰ اسفند در نیمسال دوم تحصیلی (یا ۱۰ مهر برای دانشجویان ورودی نیمسال دوم) باید استاد و یا اساتید راهنمای خود را با تکمیل **فرم ۱** «فرم تعیین استاد راهنما و انتخاب موضوع سمینار کارشناسی ارشد» مشخص نماید. توصیه می گردد که دانشجویان با توجه به علاقه مندی خود و زمینه تحقیقاتی اساتید موسسه نسبت به این موضوع اقدام نمایند و بهتر است که هماهنگی اولیه در مورد زمینه تحقیق خود در سمینار و پایان نامه را نیز با استاد راهنما بعمل آورد.

(۳) طرح کلی دوره

۱- دانشجویان باید با توجه به سرفصل ارائه شده توسط وزارت علوم، امکانات موسسه و تخصص اساتید نسبت به انتخاب واحد و اتمام دروس نظری خود حداکثر در دو ترم اقدام نمایند.

تبصره: عدم ثبت نام دانشجو در هر ترم به منزله انصراف از تحصیل تلقی می گردد و با توجه به وقفه بوجود آمده در تحصیل، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می گردد.

۲- در ابتدای ترم دوم و در فاصله بین ۱ تا ۱۰ اسفند ماه، دانشجویان باید موضوع سمینار را مشخص نموده و زیر نظر استاد راهنمای خود نسبت به گردآوری مطالب و تهیه گزارش سمینار اقدام نمایند. دانشجویان باید واحد سمینار را در تابستان همان سال تحصیلی اخذ نمایند. دفاع سمینارها برای کلیه دانشجویان طبق برنامه زمان بندی ارائه شده توسط استاد روش تحقیق در اواخر مرداد ماه برگزار می گردد. دانشجویانی که اجازه دفاع از سمینار را نداشته باشند باید در ترم بعدی واحد سمینار را تمدید نمایند و در تاریخ بعدی دفاع سمینار که توسط استاد روش تحقیق اعلام می گردد موضوع سمینار را ارائه نمایند. تاریخهای بعدی هفته آخر آبان، هفته آخر بهمن و هفته آخر اردیبهشت می باشند.

تبصره: در صورتیکه واحدهایی از دروس دانشجویان از ترمهای قبلی باقیمانده باشد، آن واحدها نیز همراه با درس سمینار در ترم سوم ثبت نام خواهند گردید.

تبصره: دانشجویان باید هنگام انتخاب استاد راهنما به ظرفیت اساتید در هر دوره توجه داشته باشند. این ظرفیت در حال حاضر بصورت متوسط برابر با ۵ دانشجو از هر ورودی (۷ دانشجو در صورتیکه استاد راهنما مشترک باشد) می باشد. اساتید راهنما نیز در هنگام امضای فرم ۱ به ظرفیت خود در آن دوره توجه داشته باشند.

تبصره: در صورتیکه دانشجو موفق به دفاع از موضوع سمینار تا تاریخهای ذکر شده نگردد باید در ترم بعدی درس سمینار را مجدداً اخذ نماید.

۳- پس از اتمام دروس و ارائه سمینار و تایید استاد راهنما، دانشجو باید با هماهنگی استاد راهنمای خود نسبت به انتخاب موضوع پایان نامه حداکثر تا ۱۵ مهر ماه و انجام تحقیق مبادرت نموده و پس از اتمام پایان نامه نسبت به دفاع از موضوع تحقیق خود اقدام نماید. بدیهی است در ترمهای آتی دانشجو فقط واحد پایان نامه را اخذ می نماید.

(۴) درس روش تحقیق

۱- دانشجویان باید در ترم اول در درس روش تحقیق شرکت نمایند. برای اخذ سمینار در ترم های بعدی، دانشجویان باید درس روش تحقیق را با موفقیت بگذرانند. نمره این درس بصورت ۳۰ درصد از نمره درس سمینار در نظر گرفته می شود.

۵) سمینار

- ۱- برای اخذ سمینار، باید در ترم تابستان از طریق سیستم انتخاب واحد دانشگاه (مشابه سایر دروس) اقدام گردد.
- ۲- دانشجو با هماهنگی با استاد راهنما، موضوع سمینار را انتخاب نموده، فرم ۱ «فرم تعیین استاد راهنما و انتخاب موضوع سمینار کارشناسی ارشد» را تکمیل و امضا نموده و پس از اخذ امضای استاد راهنما به کارشناس تحصیلات تکمیلی تحویل می‌نماید. کارشناس تحصیلات تکمیلی نیز پس از اخذ امضای مدیر گروه، این فرم را در پرونده دانشجو نگهداری می‌کند و رونوشت آن را به استاد راهنما و دانشجو تحویل می‌نماید.
- توجه:** توصیه می‌گردد که موضوعات سمینار و پایان نامه در یک راستا باشند تا ضمن تمرکز بیشتر بر روی یک موضوع، مطالب گردآوری شده در سمینار منطبق بر اهداف پژوهشی مورد نظر در پایان نامه باشد.
- تبصره:** تغییر موضوع سمینار (فرم ۱-ب) فقط در موارد استثنایی و در صورت تایید استاد راهنما، ارائه منظم **فرم ۲** «گزارشهای پیشرفت سمینار کارشناسی ارشد» و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی موسسه امکان پذیر است. دانشجو مسئولیت اضافه سنوات ناشی از افزایش زمان تحصیل، مشکلات خدمت سربازی و سایر موارد مرتبط را نیز باید بپذیرد.
- ۳- دانشجو باید هر ماه گزارشی از روند پیشرفت سمینار را طی **فرم ۲** به استاد راهنما تحویل دهد. استاد راهنما نیز با تکمیل این فرم، آن را برای بایگانی به کارشناس تحصیلات تکمیلی ارسال می‌نماید. کارشناس تحصیلات تکمیلی تا زمان ارائه سمینار و تصویب موضوع پایان نامه، این فرمها را در پرونده دانشجو نگهداری می‌نماید.
- ۴- گزارش سمینار باید بصورت مجلد گالینگور با **زمینه سورمه ای** و مطابق «دستورالعمل و راهنمای نگارش سمینار و پایان نامه» تهیه گردد. این دستورالعمل در بخش «کتابخانه، مرکز رایانه و انتشارات» از سایت موسسه قابل دانلود می‌باشد (<http://sadra.ac.ir/ShowContentMenu.php?ID=165&page=32>).
- ۵- گزارش سمینار به همراه نسخه pdf گزارش به همراه تمامی مراجع مورد استفاده پس از تهیه به تایید استاد راهنما رسیده و در دو نسخه به همراه **فرم ۳** مربوطه به «فرم نمره سمینار کارشناسی ارشد» به کارشناس تحصیلات تکمیلی تحویل می‌نماید. نمره مربوط به درس روش تحقیق نیز در انتهای این فرم ثبت گردیده و به آموزش ارسال می‌گردد. ۷۰ درصد از نمره درس سمینار در اختیار استاد راهنما و ۳۰ درصد نیز در اختیار استاد روش تحقیق می‌باشد. یک نسخه از این گزارش به کتابخانه مرکزی دانشگاه ارسال می‌گردد و نسخه دوم نیز به استاد راهنما تحویل می‌گردد. نسخه ای از فایل word سمینار به همراه مراجع و نرم افزارهای مورد استفاده تحویل استاد راهنما می‌گردند.
- ۶- پس از ثبت نمره در سیستم آموزش، دانشجو می‌تواند در ترم آتی نسبت به انتخاب و شروع واحد پایان نامه اقدام نماید.

۶) پایان نامه

- ۱- پس از اتمام درس سمینار، دانشجو اقدام به انتخاب واحد پایان نامه در ترم بعد خواهد نمود. در ترمهای آتی تا اتمام تحصیلات نیز فقط بعنوان واحد پایان نامه ثبت نام می‌نماید.
- تبصره:** لازم است دانشجو با هماهنگی استاد راهنما برنامه ریزی دقیقی داشته باشد تا از افزایش ناخواسته سنوات و مشکلات آموزشی مرتبط جلوگیری بعمل آید. لازم به ذکر است که در حال حاضر دانشجویان تا ۴ ترم امکان ادامه تحصیل دارند. مجوز ترم ۵ با نظر مساعد استاد راهنما و به شرط ارائه گزارشهای پیشرفت پایان نامه کارشناسی ارشد و تصویب مدیر گروه برای دانشجویان در نظر گرفته می‌شود. مجوز ترم ۶ منوط به تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی (با اخذ نظرات استاد راهنما، گزارشهای دوره‌ای پیشرفت پایان نامه و بررسی وضعیت علمی دانشجو) به دانشجویان می‌تواند ارائه می‌گردد. برای سنوات بالاتر ضمن مشخص نمودن وضعیت نظام وظیفه باید مجوز ادامه تحصیل از کمیسیون موارد خاص استانی اخذ گردد. ضمن اینکه برای دانشجویانی که در ترم ۶ یا بالاتر ثبت نام نمایند، دفاع پایان نامه با حضور دو داور داخلی و یک داور خارجی انجام خواهد شد و جریمه های احتمالی نیز ممکن است بابت تاخیرات در نظر گرفته شود.
- تبصره:** حداقل معدل دانشجو برای اخذ پایان نامه ۱۴ می‌باشد. در غیر اینصورت باید با اخذ واحدهای اضافی نسبت به جبران معدل خود اقدام نماید تا در ترمهای آتی امکان اخذ پایان نامه را داشته باشد.
- تبصره:** دانشجویان تحصیلات تکمیلی بدون گذراندن کلیه دروس مطابق چارت وزارت علوم امکان اخذ پایان نامه را ندارند.

۲- دانشجویان با هماهنگی با استاد راهنما، موضوع پایان نامه را حداکثر تا ۱۵ مهر ماه هر سال تحصیلی انتخاب نموده، **فرم ۴** «پیشنهاد پایان نامه کارشناسی ارشد» را تکمیل و پس از اخذ امضای استاد (یا اساتید) راهنما و مشاور (در صورت نیاز) به کارشناس گروه برای طرح در اولین جلسه آتی گروه مطرح نمایند. مدیر گروه نیز موضوع پیشنهاد پایان نامه را در اولین جلسه گروه مطرح و در صورت جلسه درج می نماید. کارشناس تحصیلات تکمیلی پس از تایید پیشنهاد پایان نامه در جلسه گروه و پس از اخذ امضای مدیر گروه، این فرم را در پرونده دانشجویان نگهداری می نماید. سپس با توجه به صورتجلسه فوق، کارشناس تحصیلات تکمیلی نامه ابلاغ شروع دوره پژوهش را برای استاد راهنما و رونوشت آنرا به دانشجوی (طی **فرم a-۵**) برای شروع دوره پژوهش ابلاغ می نماید. ضمناً در صورتیکه استاد مشاور معرفی شده باشد، نامه دعوت به همکاری استاد مشاور پایان نامه طی **فرم b-۵** تهیه و به همراه یک نسخه از «دستورالعمل پژوهشی تحصیلات تکمیلی» توسط دانشجویان به استاد مشاور تحویل می گردد. استاد مشاور نیز رونوشت نامه را بعنوان رسید دریافت نامه امضا می نماید. رونوشت این نامه باید به کارشناس تحصیلات تکمیلی تحویل گردد تا به همراه فرم «پیشنهاد پایان نامه کارشناسی ارشد» در پرونده دانشجویان نگهداری گردد.

تبصره: موضوع پایان نامه باید متناسب با تخصص استاد راهنما باشد و با نظر استاد راهنما و در مقیاس بین المللی و با توجه به تحقیقات روز دنیا انتخاب گردد. در صورتیکه موضوع پایان نامه بین رشته ای و یا نیاز به تخصص های مختلف داشته باشد دانشجویان می توانند استاد راهنمای دوم یا مشاور داشته باشند.

تبصره: توصیه می شود حدود یک سال برای انجام پایان نامه در نظر گرفته شود. در هر صورت، حداقل باید ۶ ماه فاصله بین زمان تصویب موضوع پایان نامه و تاریخ دفاع پایان نامه در نظر گرفته شود.

توجه: کارشناس تحصیلات تکمیلی لیستی از دانشجویانی که واحدهای سمینار و پایان نامه را اخذ نموده اند به همراه موضوع، اساتید راهنما و مشاور و زمان شروع و اتمام پایان نامه ها را تهیه نموده و در سایت دانشکده قرار می دهد. ضمناً چکیده فارسی و انگلیسی پایان نامه باید در سایت دانشکده قرار گیرد که بیانگر نوع تحقیقات انجام شده در آن دانشکده می باشد.

۳- دانشجویان باید در پایان نامه، به موضوع اصلی مورد بررسی پرداخته و نگاهی اجمالی به ادبیات موضوع داشته باشند. توصیه می گردد پایان نامه حاوی اطلاعات مورد نیاز بوده و از ارائه اطلاعات عمومی و یا غیرمرتبط و یا تکراری پرهیز گردد.

۴- دانشجویان باید **فرم ۶** «گزارش پیشرفت پایان نامه کارشناسی ارشد» را هر سه ماه یکبار تکمیل نموده و به استاد راهنما تحویل دهند. این فرم پس از تایید استاد راهنما به کارشناس تحصیلات تکمیلی برای درج در پرونده دانشجویان ارسال می گردد. تبصره: عدم ارائه منظم «گزارش پیشرفت پایان نامه کارشناسی ارشد» منجر به عدم امکان دانشجویان برای ثبت نام در ترمهای آتی خواهد شد و مشمول کسر نمره در زمان دفاع از پایان نامه می گردد.

۵- پایان نامه باید به زبان فارسی تهیه گردد ولی در صورت تمایل دانشجویان، امکان تهیه آن به زبان انگلیسی به شرط تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی موسسه وجود خواهد داشت.

۷- گزارش پایان نامه باید بصورت **مجلد گالینگور با زمینه قهوه ای** و مطابق «دستورالعمل و راهنمای نگارش سمینار و پایان نامه» تهیه گردد. این دستورالعمل در بخش «کتابخانه، مرکز رایانه و انتشارات» از سایت موسسه قابل دانلود می باشد (<http://sadra.ac.ir/ShowContentMenu.php?ID=165&page=32>).

۶- گزارش پایان نامه پس از تهیه به تایید استاد راهنما رسیده و دانشجویان با **فرم ۷** مربوط به «آمادگی برای برگزاری جلسه دفاعیه پایان نامه» را تکمیل نموده و پس از اخذ امضای استاد راهنما به کارشناس تحصیلات تکمیلی تحویل می دهند. این فرم سپس به مدیر تحصیلات تکمیلی ارسال گردیده و پس از تایید ایشان و مدیر گروه، هماهنگی های لازم برای برگزاری جلسه دفاعیه بعمل خواهد آمد. **فرم ۷** باید ۳ هفته قبل از تاریخ دفاع به تحصیلات تکمیلی موسسه ارسال گردد. پس از اخذ تاییدیه های آموزشی، دانشجویان باید ۲ هفته قبل از تاریخ دفاع با مدیر گروه برای تعیین اساتید ممتحن داخلی و خارجی هماهنگی های لازم را بعمل آورد. سپس حداکثر تا **۱ هفته** قبل از تاریخ دفاع از پایان نامه، نامه مربوط به دعوتنامه اساتید ممتحن و نماینده تحصیلات تکمیلی موسسه (مطابق **فرمهای a-۸ و b**) را از کارشناس تحصیلات تکمیلی دریافت نموده و به همراه یک نسخه از پایان نامه برای مطالعه و داوری تحویل اساتید ممتحن داخلی و خارجی نماید و پس از دریافت امضاهای مربوطه، **فرم ۹** «هماهنگی برای برگزاری جلسه دفاعیه پایان نامه کارشناسی ارشد» را تکمیل نموده و تحویل کارشناس تحصیلات تکمیلی نماید. کارشناس تحصیلات تکمیلی نیز پس از اخذ موافقت مدیر

تحصیلات تکمیلی، مقدمات برگزاری جلسه دفاعیه را فراهم می نماید. در این خصوص باید دانشجو پیگیری های لازم در ارتباط با وضعیت اتاق برگزاری جلسه و دستگاههای مورد نیاز اعم از کامپیوتر، ویدیو پروژکتور و سایر موارد مورد نیاز را به انجام رساند. **تبصره:** لازم است دانشجویان یک نسخه از مقالات ارائه شده به همراه گواهی پذیرش یا چاپ مقاله در کنفرانسهای داخلی یا بین المللی، مجلات علمی پژوهشی و مجلات با نمایه ISI را در جلسه دفاعیه تحویل نماینده تحصیلات تکمیلی دهند تا در نمره نهایی تاثیر داده شود. ارسال مقاله بدون گواهی پذیرش اصل مقاله (و نه گواهی پذیرش چکیده) قابل قبول نمی باشد. لذا دانشجویان لازم است در خصوص برنامه زمان بندی دفاع پایان نامه دقت لازم را داشته باشند.

تبصره: داوران محترم برای پایان نامه هایی که ضوابط آموزشی را بصورت صحیح رعایت نموده و بدون تاخیر دفاع نموده باشند امتیازات خاصی در جلسه دفاعیه در نظر می گیرند. ضمن اینکه ممکن است بابت تاخیرات، جریمه هایی نیز شامل دانشجویان گردد. **تبصره:** در صورتیکه لازم باشد عنوان مناسب تری برای پایان نامه در نظر گرفته شود، در صورت تصویب در جلسه دفاعیه (به شرط تناسب کار انجام شده با موارد مندرج در فرم ۴) می تواند توسط هیات داوران بررسی و در فرم ۱۳-ا و b اصلاحات مورد نیاز اعمال گردد.

۷- دانشجو همزمان با ارائه فرم ۹، تاریخ دفاع از پایان نامه به همراه موضوع و اطلاعات مورد نیاز را مطابق **فرم ۱۰** «آگهی دفاع کارشناسی ارشد» را آماده نموده و تحویل کارشناس تحصیلات تکمیلی می نماید تا در سایت موسسه و تابلوی اعلانات گروه مربوطه اطلاع رسانی گردد. در این خصوص توصیه می گردد که این آگهی در دانشگاههای معتبر برای استفاده علاقه مندان به موضوع تحقیقی مربوطه نیز اطلاع رسانی گردد.

توجه: توصیه می گردد که دانشجویان کارشناسی ارشد در جلسات دفاع از پایان نامه حضور فعال داشته باشند تا ضمن استفاده از مطالب ارائه شده، تجربه لازم برای تحقیق و انجام پایان نامه را کسب نمایند.

۸- در صورت دفاع و تایید پایان نامه، مجلههای پایان نامه به همراه نسخه pdf آن به همراه تمامی مراجع مورد استفاده پس از تهیه به تایید استاد راهنما رسیده و در دو نسخه به کارشناس تحصیلات تکمیلی تحویل می گردد. یک نسخه از این مجلهها به کتابخانه مرکزی دانشگاه ارسال می گردد و نسخه دوم نیز به استاد راهنما تحویل می گردد. نسخه ای از فایل word سمینار به همراه مراجع و نرم افزارهای مورد استفاده تحویل استاد راهنما می گردند. در صورتیکه پایان نامه دارای دو استاد راهنما یا مشاور باشد، باید به هر یک از اساتید نیز یک نسخه از پایان نامه ارائه گردد.

تبصره: لازم است دانشجویان توجه نمایند که لازم است فرمهای ۱۱ و ۱۲ مربوط به «اظهار نامه دانشجو» و «حق طبع و نشر و مالکیت نتایج» را در محل مورد نظر در پایان نامه قرار داده و امضا نمایند. ضمناً یک رونوشت از فرم ۱۳-ا «تاییدیه هیات داوران» را نیز از کارشناس تحصیلات تکمیلی دریافت نموده و در ابتدای پایان نامه و در محل مشخص شده قرار دهند.

تبصره: لازم است دانشجویان توجه نمایند که عنوان و چکیده انگلیسی و نام ماه مربوط به تاریخ دفاع باید بصورت مناسب تهیه و از سمت چپ پایان نامه تنظیم گردند. توصیه می گردد قبل از اقدام به صحافی پایان نامه، تاییدیه کارشناس تحصیلات تکمیلی را اخذ نمایند تا از صرف وقت و هزینه های اضافی جلوگیری بعمل آید. ضمناً اساتید راهنما لازم است در خصوص رعایت فرمت موسسه دقت نظر داشته باشند.

تبصره: دانشجو باید حداکثر تا **۲ ماه** پس از جلسه دفاع نسبت به ارائه مجلهها و فایلهای پایان نامه به کارشناس تحصیلات تکمیلی موسسه اقدام نماید و پس از اخذ تایید استاد راهنما طی **فرم ۱۴** «تایید نهایی مجلد پایان نامه» و اساتید ممتحن، مجلههای پایان نامه را تحویل آموزش نماید. در غیر اینصورت، موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی موسسه مطرح و تصمیم مقتضی بعمل خواهد آمد.

۹- نماینده تحصیلات تکمیلی مدارک ذکر شده در **فرم ۸-ب** را به کارشناس تحصیلات تکمیلی ارائه می نماید تا پس از تایید معاونت تحصیلات تکمیلی موسسه در پرونده دانشجو بایگانی و ثبت گردد.

۱۰- در صورت نیاز به اصلاح پایان نامه، دانشجو باید اصلاحات را حداکثر ظرف ۱ ماه انجام داده و پس از اخذ تایید استاد راهنما طی **فرم ۱۴** «تایید نهایی مجلد پایان نامه» و اساتید ممتحن، مجلههای پایان نامه را تحویل آموزش نماید.

تبصره: ثبت نمره نهایی دانشجو منوط به ارائه فرم ۱۴ و مجلدات و فایلهای خواسته شده در بندهای قبلی می باشد.

۱۱- تاریخ دفاع از پایان نامه تاریخ اتمام تحصیلات کارشناسی ارشد می باشد. پس از تایید کارشناس تحصیلات تکمیلی، ثبت نمره دانشجو توسط فرم ۱۳-ب «فرم نمره پایان نامه کارشناسی ارشد» به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی موسسه ارسال می گردد و سایر مراحل فارغ التحصیلی توسط آموزش و کارشناس تحصیلات تکمیلی قابل پیگیری است.

۱۲- کارشناس تحصیلات تکمیلی موظف است صحت اجرای هر یک از موارد مندرج در این دستورالعمل را به دقت کنترل نماید. هر گونه نقص در اجرای این دستورالعمل را برای رسیدگی به «دفتر نظارت و ارزیابی موسسه» و «شورای تحصیلات تکمیلی» موسسه گزارش نماید.